EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.12.2021
COM(2021) 789 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1921/2006 ze dne 18. prosince 2006 o předkládání statistických údajů o vykládkách produktů rybolovu v členských státech a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1382/91

1 SOUVISLOSTI

Komise (Eurostat) shromažďuje statistické údaje o vykládkách produktů rybolovu v souladu s nařízením (ES) č. 1921/2006 (dále jen „nařízení“)[1]. Podle článku 2 nařízení se produkty rybolovu považují za vyložené na území členských států, pokud jsou vyloženy rybářskými plavidly EU a Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), nebo pokud jsou rybářskými plavidly vyloženy na území mimo EU a dovezeny do EU[2]. Ustanovení článku 10 nařízení vyžadují, aby Komise každé tři roky předkládala Evropskému parlamentu a Radě hodnotící zprávu o shromážděných statistických údajích, a zejména o jejich vhodnosti a kvalitě. Ve zprávě se rovněž uvede analýza nákladů a přínosů systému používaného pro sběr a zpracování statistických údajů o vykládkách a navrhnou se osvědčené postupy umožňující snížit pracovní zatížení členských států a zvýšit užitečnost a kvalitu statistických údajů.

Nařízení se vztahuje na členské státy EU, Norsko a Island. Jelikož se však týká vykládky produktů mořského rybolovu, jsou z oznamovací povinnosti vyloučeny vnitrozemské státy (pět členských států: Česko, Lucembursko, Maďarsko, Rakousko a Slovensko).

Tato zpráva vychází ze i) zpráv o kvalitě týkajících se vykládek, jež předložily vykazující členské státy Eurostatu za referenční rok 2019, ii) z analýzy souladu s předpisy a iii) z údajů o nákladech, které shromáždil Eurostat.

Komise přijala předchozí hodnotící zprávy o statistických údajích o vykládkách, jež byly předloženy v souladu s uvedeným nařízením v listopadu 2010[3], v dubnu 2014[4], v květnu 2016[5] a únoru 2019[6].

Evropské statistiky rybolovu obsahují kromě údajů o vykládkách také detailní statistiky rybářských úlovků, rybářského loďstva a akvakultury. Velké množství údajů podle nařízení Rady (ES) č. 1224/2009[7] a nařízení (EU) 2017/1004[8] za účelem řízení společné rybářské politiky

---

1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1921/2006 ze dne 18. prosince 2006 o předkládání statistických údajů o vykládkách produktů rybolovu v členských státech a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1382/91 (Úř. věst. L 403, 30.12.2006, s. 1).

2 To znamená, že tyto statistiky nejsou srovnatelné s údaji o vykládkách shromážděných dle nařízení Rady (ES) č. 1224/2009, kde jsou data shromažďována na základě vlajek, pod nimiž plavidla plují.

3 Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění nařízení (ES) č. 1921/2006 o předkládání statistických údajů o vykládkách produktů rybolovu v členských státech, KOM(2010) 675 final.

4 Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění nařízení (ES) č. 1921/2006 o předkládání statistických údajů o vykládkách produktů rybolovu v členských státech, COM(2014) 240 final.

5 Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění nařízení (ES) č. 1921/2006 o předkládání statistických údajů o vykládkách produktů rybolovu v členských státech, COM(2016) 239 final.

6 Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění nařízení (ES) č. 1921/2006 o předkládání statistických údajů o vykládkách produktů rybolovu v členských státech, COM(2019) 47 final.

7 Nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006 (Úř. věst. L 343, 22.12.2009, s. 1).

shromažďují také další útvary Komise, především generální ředitelství pro námořní záležitosti a rybolov (GŘ MARE). Statistické údaje shromážděné Eurostatem a údaje shromážděné GŘ MARE se částečně překrývají. Tato zpráva zahrnuje pouze statistické údaje o celkovém množství a jednotkových hodnotách produktů rybolovu vyložených v roce 2019 na území členských států, které shromáždil Eurostat.

V roce 2018 zahájil Eurostat projekt „Racionalizace a zjednodušení evropských statistik rybolovu“. Tvoří jej hodnocení stávajících statistik akvakultury, odlovů a vykládek a posouzení dopadů možných budoucích opatření a případných budoucích právních předpisů. Toto hodnocení, které se rovněž týkalo provádění nařízení, bylo dokončeno v roce 2019. Posouzení dopadů bylo zahájeno v roce 2020 a v době přípravy této zprávy bylo téměř dokončeno.

2 HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

2.1 Dochvilnost a úplnost

2.1.1 Dochvilnost

V posledních letech se dochvilnost předání údajů zlepšila a většina vykazujících zemí zasílá údaje včas. Za referenční rok 2019 bylo potřeba zanést opravy do údajů poskytnutých třetinou vykazujících zemí. Ve většině případů k těmto opravám došlo v přijatelné lhůtě.

Komise (Eurostat) zveřejňuje údaje okamžitě po jejich ověření. V případě potřeby je možné údaje kdykoliv revidovat.

2.1.2 Úplnost

Byl zaznamenán pokrok v úplnosti údajů, a to díky opatřením členských států: údaje tak významně rozšiřují pokrytí průzkumu o typy plavidel, zahraniční plavidla a druhy ryb.

2.2 Jednotnost

2.2.1 Kvalita a přesnost

Eurostat shromažďuje zprávy o kvalitě statistik vykládek každé tři roky. Tyto zprávy popisují metody a kvalitativní aspekty sběru údajů na základě vlastního hodnocení jednotlivých zemí. Eurostat využil zprávy o kvalitě předložené jednotlivými zeměmi k vypracování zprávy o kvalitě na úrovni EU[9].

Celková kvalita údajů byla dobrá a většina členských států považovala míru neposkytnutí odpovědí i míru nedostatečného pokrytí za velmi nízkou. Pouze malé množství členských států nahlásilo chyby v měření či výběrové chyby, přičemž se mělo za to, že možná chybná klasifikace nemá vliv na kvalitu údajů. Podle tvrzení z 35 % zemí se celková kvalita statistik vykládek od poslední zprávy o kvalitě před třemi lety zlepšila.

---

[8] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1004 ze dne 17. května 2017 o vytvoření rámce Unie pro shromažďování, správu a využívání údajů v odvětví rybolovu a pro podporu vědeckého poradenství pro společnou rybářskou politiku a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 199/2008 (Úř. věst. L 157, 20.6.2017, s. 1).

[9] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/fish_ld_esqrs.htm (k dispozici pouze v angličtině).

Ve více než polovině zemí je zaveden systém řízení kvality. Většina zlepšení se zaměřila na dochvilnost, přesnost a spolehlivost.

2.2.2 Srovnatelnost

V říjnu 2019 zveřejnil Eurostat příručku týkající se statistiky úlovků a vykládek[10], díky které se dále zlepšila homogenita – a následně srovnatelnost – údajů mezi zeměmi. Délka časové řady – srovnatelnost v čase – se mezi jednotlivými zeměmi liší. Pokud však jde o období, na které se vztahuje tato hodnotící zpráva, jsou údaje v průběhu času srovnatelné.

2.3 Významnost

Statistické údaje shromažďované podle nařízení mají zásadní význam pro informovanou, fakticky podloženou tvorbu politik na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU. Údaje o úrovních produkce a o trendech jsou důležité pro analyzování rozvoje odvětví rybolovu jakožto součásti společné rybářské politiky a poskytují tvůrcům politik a výrobnímu odvětví pevné základy pro utváření budoucnosti tohoto odvětví.

Statistiky vykládek využívá řada uživatelů údajů. Tyto statistické údaje navíc představují významný zdroj pro publikace a služby dalších organizací. Evropské středisko pro sledování trhu s produkty rybolovu a akvakultury využívá evropské statistiky vykládek při sestavování strukturální analýzy odvětví rybolovu v Evropě. Statistika vykládek tvoří základ pro další shromažďování údajů[11].

Statistiky týkající se objemů a cen produktů rybolovu vyložených na území EU napomáhají závazkům Komise v oblasti průzkumu trhu. Údaje jsou nezbytné pro sledování a analýzu trhů s produkty rybolovu v EU v rámci celého dodavatelského řetězce.

Tyto statistické údaje by rovněž mohly být relevantní pro povinnost vykládky stanovenou v čl. 15 odst. 1 nařízení (EU) č. 1380/2013[12], jehož ustanovení vyžadují, aby všechny populace podléhající omezení odlovu byly vyloženy a započteny do příslušné kvóty.

Členské státy prohlásily, že na vnitrostátní úrovni musí být plně splněny potřeby uživatelů.

2.4 Přístupnost

2.4.1 Internetová databáze

Statistické údaje o vykládkách jsou uvedeny ve veřejné databázi Eurostatu[13], a to v podrobných tabulkách pro každý členský stát a rovněž v celkové souhrnné tabulce zobrazující údaje EU a vnitrostátní údaje na obecnější úrovni.

---

[10] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_ld_esms_an3.pdf (k dispozici pouze v angličtině).

[11] Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2019/909 ze dne 18. února 2019, kterým se stanoví seznam povinných výzkumných šetření a prahové hodnoty pro účely víceletého programu Unie pro shromažďování a správu údajů v odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. L 145, 4.6.2019, s. 21).

[12] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22).

[13] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (k dispozici pouze v angličtině, francouzštině a němčině).

Polovina vykazujících členských států nadto zveřejňuje údaje na národní úrovni ve vnitrostátních internetových databázích, které jsou přístupné všem uživatelům.

2.4.2 Publikace a tabulky údajů

Eurostat zveřejňuje údaje a články týkající se statistických údajů o vykládkách produktů rybolovu na internetových stránkách „Statistics Explained“ a ve statistických publikacích[14]. Polovina vykazujících zemí ve zprávě uvedla, že vydává elektronické publikace.

2.4.3 Metadata

Každé tři roky Komise shromažďuje vnitrostátní zprávy o kvalitě, na nichž je založena tato zpráva (viz poznámka pod čarou 8). Tyto vnitrostátní zprávy obsahují podrobné informace o kvalitě údajů a o metodách jejich sběru. Vnitrostátní zprávy o kvalitě se řídí pokyny Evropského statistického systému (ESS) a jsou shromažďovány ve správci metadat ESS.

2.5 Důvěrnost údajů

V rámci statistických údajů o vykládkách produktů rybolovu předávaných Komisi se nachází jen velmi málo důvěrných údajů. S otázkami důvěrnosti v souvislosti s kvalitou nebo cenou vyložených produktů se v roce 2019 potýkaly tři členské státy. Celkový objem a hodnota vykládky zůstaly v důsledku této skutečnosti pro celkové údaje EU důvěrné.

Eurostat a členské státy věnovaly mnoho času a úsilí, aby uživatelé údajů měli přístup k maximálnímu možnému množství údajů za současného zachování statistické důvěrnosti a maximální možné efektivity celého postupu.

3 ZÁTĚŽ A EFEKTIVNOST NÁKLADŮ

Evropský statistický systém provedl analýzu nákladů procesu shromažďování statistických údajů o vykládkách. Odhad nákladů, vyjádřených v penězích a jako ekvivalent pracovní síly (jako ekvivalent plného úvazku), zaslalo 23 zemí (všechny dotčené země s výjimkou Islandu). Jedna země byla schopna poskytnout pouze celkový údaj pro statistiku úlovků a vykládek ryb; náklady na statistiku vykládek představují přibližně polovinu celkových nákladů.

Celkové přímé a nepřímé náklady všech zemí, které poskytly údaje, činily 2,9 milionu EUR ročně. Medián nákladů za zemi činil 16 400 EUR. Ve více než polovině zemí byly náklady velmi nízké, ale několik zemí provádí výběrová šetření s vyššími náklady. Na statistikách vykládek pracuje celkem 70 osob (přeměněno na plné pracovní úvazky). Medián nákladů za Průměrný počet na zemi činil 0,5 plných pracovních úvazků. Polovina vykazujících členských států uvedla, že od minulé zprávy zlepšila svoji efektivitu. Jedna třetina z nich uvedla, že se jí podařilo snížit zátěž pro respondenty použitím více uživatelsky přívětivých dotazníků či snazších postupů předávání údajů.

---

[14] Nejnovější publikací je „Agriculture, forestry and fishery statistics“ — vydání z roku 2020 https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/12069644/KS-FK-20-001-EN-N.pdf/a7439b01-671b-80ce-85e4-4d803c44340a?t=1608139005821 (k dispozici pouze v angličtině).

4 ZÁVĚRY

Došlo ke zlepšení dochvilnosti, úplnosti a jednotnosti statistik vykládek. Země poskytují spolehlivé informace o objemu a hodnotě produktů rybolovu vyložených na území EU a velmi užitečné a podrobné údaje na úrovni druhů, které jsou použity pro analýzu trhu EU s rybami.

Pokyny pro vykazování a příručky poskytnuté Eurostatem napomohly ke sjednocení statistik vykládek. Zároveň opatření přijatá vnitrostátními poskytovateli údajů napomohla lepší úplnosti a dochvilnosti.

Celkové přímé a nepřímé náklady všech zemí, které poskytly údaje, činily 2,9 milionu EUR. Medián nákladů za zemi činil 16 400 EUR. Ve více než polovině zemí byly náklady velmi nízké, ale několik zemí provádí výběrová šetření s vyššími náklady.

5 DOPORUČENÍ

Eurostat usiluje o neustálé zvyšování kvality a dostupnosti evropských statistik. Je rovněž odhodlán snížit zatížení členských států a respondentů. Za tímto účelem se projekt „Racionalizace a zjednodušení evropských statistik rybolovu“ soustředí na stávající sběr údajů a v jeho rámci je vypracována strategie, jejímž cílem je zajistit, aby statistiky vykládek produktů rybolovu byly lépe uzpůsobeny pro své účely. Prvního mezníku projektu – dokončit hodnocení evropských statistik rybolovu – bylo dosaženo na konci roku 2019, kdy byl k hodnocení vypracován pracovní dokument útvarů Komise[15].

Nejdůležitějším výsledkem pro vykládky vyplývajícím z hodnocení statistik rybolovu je skutečnost, že uvedené statistiky jsou velmi důležitou a široce využívanou součástí statistiky rybolovu, ale jejich pokrytí nevyhovuje potřebám uživatelů. Hodnocením statistik rybolovu bylo zjištěno, že u uživatelů se objevuje významná nová potřeba, aby statistiky vykládek zahrnovaly celkové vykládky všech rybářských pravidel dané země, vykládky rybářských plavidel EU/ESVO mimo území EU/ESVO a vykládky rybářských plavidel zemí mimo EU/ESVO na území EU/ESVO.

Nejlepším řešením pro poskytování lepších služeb uživatelům údajů by bylo změnit stávající právní předpisy nebo je nahradit jiným právním předpisem, který rozšiřuje pokrytí. Komise v současné době dokončuje posouzení dopadů potenciální možností ke zlepšení všech statistik: o úlovcích, rybářském loďstvu a akvakultuře. Nové právní předpisy by mohly přinést větší efektivitu, zejména zjednodušením toků údajů a sladěním lhůt s potřebami jiných mezinárodních organizací.

Na vnitrostátní úrovni je třeba nadále podporovat používání elektronických dotazníků, které přispívají ke zvýšení efektivity sběru údajů. Dalšími příklady osvědčených postupů jsou vnitrostátní pokyny pro sběr údajů a asistenční služby, jež respondentům nabízejí individuálně přizpůsobenou podporu.

[15] Pracovní dokument útvarů Komise (2019) 425 (k dispozici pouze v angličtině).